

«Савра сөтөл» хушшинчи каласу

Район хаҗачёсёр май сук

Хальхи вәхәтра информация мелёсемпе туллин усә курмасар май сук. Куллен төрлө информация чылай илсе тәрәтпәр эфир. Ку енёпе халиччен пире район хаҗачё те, вырәнти радио та пулшиса тәнә. Ку җалла пулмалла та. Паян кирлө информация вәхәтра паллашмасар ниелле те май килмест. Шел пулин те, декабрьн 22-мөшөччен тытәнса вырәнти радио ёсleme пәрахра. Пёртен-пёр шанчак район хаҗачё сине юлате. Апла пулсан унән пөлтерёшө районта пурәнакансешөн, апа вуласа тәракансешөн татах үсет. Кун пек лару-тәрура район хаҗачөн пөлтерёшне үстереси, хаҗатра хуҗатмалли анләрах пөлтерёшлө ыйтусем пирки сәмах пычө декабрьн 21-мөшөччен районти «Сәнтерү ялавэ» хаҗат редакцийенче йөркеленө «Савра сөтөл» хушшинчи каласура.

Каласәва «Муркаш издательство сурчө» патшаләх унитарлә предприятя директорө-төп редакторө А.И. Тихонов йөркелесе ертсе пычө. Унта Чәваш Республикн Патшаләх Кашән депутатчө, районти төп больницән төп тухтәрө В.Г. Данилов, депутатсен районти Пухәвөн председателө, Ильич яч. хис. хуҗаләх ертүҗи И.В. Николаев, «Ударник» хуҗаләх ертүҗи П.П. Давыдов, Москакси ял тәрәхөн пулшәхө М.М. Пушкин, вәрҗәпа ёс ветеранө В.И. Иванов хушшәнчөс. Малтанах район хаҗачөн төп редакторө А.И. Тихонов район хаҗачөн ёсө-хөлөпе паллаштарчө, «Савра сөтөл» хушшинчи каласәва хушшәнма кәмәл тунисене тав сәмахө каларө.

А.И. ТИХОНОВ:

Хальхи вәхәтра район хаҗатне район пурнәсөнчөн уйәрма сук. Сөнөлөхсем паянхи вәхәтра сахал мар. Кусем вёсем сывләха сыхлас, вёрентү, ял хуҗаләхне ата-лартарас енёпе те, җамрәк җемьесене сурт-йөр җавәрма пулшиса сине те, кредитсемпе субсидисем, пособиесем уйәрса парассине те тата ыт. те. Вёсене вулакансем патне вәхәтра ситереси район хаҗачөн тивёсө пулса тәрәт.

Сак вәхәтра район хаҗачө 3364 экзөмпляр тиражпа тухса тәрәт. Малашне вара «Сәнтерү ялавэ» кашни киле килсе тәтәр тесе тәрәшмалла. Унсәрән май сук. Пурнәсран юлмалла мар вёт-ха. Халө ёнтө район хаҗачө районти вулакансем патне кирлө информация вәхәтра ситермелли пёртен-пёр мел пулса юлатө.

Район пурнәсө, районти предприятисемпе организацион ёсө-хөлө, вёсенчи лару-тәру, уйрәм сынсем хаҗат страниценче төп төмәсем пулса тәрәсө.

В.Г. ДАНИЛОВ:

Паллә ёнтө, хаҗатән хальхи вәхәтри пөлтерёшне

каласа парсан ытлашши пулса сук.

И.В. НИКОЛАЕВ:

Район хаҗатне ытларах ял сыннисем, сёр ёсөпе пурәнакансем вулашсө. Савәнпа та вёсен кулленхи ыйтәвёсене, вёсене сывәх темәсене ытларах хуҗатмалла. Ял хуҗаләх темипе вара паянхи кун сымалли, каласа памалли питех те нумай.

Паллә ёнтө, районти радио та каласма пәрахәтә пулсан, район хаҗатне сывәнасах пулатө. Чи малтанах вара ку енёпе ертүҗёсен, специалистсен хайсен төслөх кәтартмалла. Савна шу та илсе эфир хуҗаләхра нимәнле специалистән та район хаҗатне сывәнасах юлмалла мар тесе төллөв лартрәмәр.

П.П. ДАВЫДОВ:

Халәха информация тивёстересипе майсем чакса пырашсө. Малашне районти радио та пулмалла. Районти, республикара мөн-мөн пулса иртни пирки пурте пөлсе тәрәймәшсө. Мөн пуррине пөтерме ы-вәр мар. 50 сул хушши радио йөркеллө ёслөнө. Халө вара май сук имөш, тәкәксем пысак. Унччен эфир суллавсен ыйтәвёсемпе те, ытти төлөшлө те радиопа усә курса ял сыннисене, хуҗаләх ёсөнөсене пөлтерсе тәнә. Халө ку мел пөтөт.

Пурнәсра мөн пулса иртнинө төп-төрөс сүтатса пани пысак пөлтерёшлө. Төрөс информация кәна хайөн сумөпе паләрса тә-

ратө, хаҗатән авторитетне үстерет.

Хальхи вәхәтра төп төллөв ял хуҗаләхөнче туса илкен продукция шайне чақарас марри пулса тәмалла. Ёс уксин чи пөчөк висине үстерөсө, пурәнма кирлө чи пөчөк минимума ситермелле теҗсө. Җав вәхәтра кулленхи ёс нормине пурнәбласси пирки каласни ытлашши мар. Ахальпән хальхи вәхәтра ёсөмөсөрөх укса илме хирөс маррисем сук мар. Пөлөтөп, сын тивёслө ёсөн тивёслө ёс уксин илме пултартәр. Анчах та ячөшөн, кун ирттересшөн ёсө тухса курәнәкана мөнле майпа тар тәкә ёслөкөнне пөр пек укса түлейөн-ха? Кун пирки те хаҗатра сывәра пулатө. Пурте пөлсе тәччәр, ёс уксинө ёслөнөшөн түлөсө.

Төрлөрен субсидисем, сәмәлләхсем илессин йөркисене пурте пөлсе каймәсө, вәхәсөсене тәсса ярашсө, кирлө документсене хатөрлеймөсө. Усә курман укса-тенкөне вара каялла илөсө. Патшаләх уйәрса паракан укса усә курмасарах юлатө.

В.Г. ДАНИЛОВ:

Пөлөтпөр ёнтө, чылайшө халө Мускава, Чулхула областе ёсleme сүрет. Унта ёсlese пурәнакансем мөнле услөвсенче пурәнни те вәртәнләнә мар. Вёсем хушшинче чирлекенсем сахал мар. Чирлесе таврәннә хысән вёсене ёслөнө вырәнпа мар, пирөн патрах сывөме тивөт. Мөншөн тесен страхлакан медицина полисөсене кунта илнө.

В.И. ИВАНОВ:

Ял хуҗаләхө сине ытларах тимлөх уйәрма, ял хуҗаләх производствин ыйтәвёсене анләрах сүтатма сөннө пулшәтәм. Юлашки вәхәтра ку төлөшпе вырәнсенче кирлө тимлөх уйәрма пәрахра. Көрхи уй-хир ёсөсене туса ирттернө хысән уя тухса пәрах-ха. Мөн акса-лартса үстернин суррине яхән унтах юлатө вёт-ха. Нихәш хуҗаләхра та ком-

байнсене кирлө пек хатөр-лесе ситереймөсө.

Көрхи сөртме пөлтерёшне хахлама пәрахрөс. Савәнпах ёнтө уйсөнчө сум курәкө а-хасатө. Ёс пахаләхне те кайри вырәнпа хәварас марччө. Йәранлә-касәллә сыхаласа тухса кайнә уйра ака ёсөсене те кирлө шайра туса ирттерме май сук, вырма вәхәтөнчө те сыхатусем пулнинчен төлөнме кирлө мар.

В.Г. ДАНИЛОВ:

Хаҗатра төрлөрен рубрикәсем материалсем пичетленсе пыни аван. Хам енчен вара «Сывләх» рубрика усма сөннө пулшәтәм. Эрнөре пөр материал пичетленсен те сынсемшөн усәллә. Сывләх сыхлавөн пөлтерёшө вара хальхи вәхәтра пөчөк тесе калама сук.

П.П. ДАВЫДОВ:

Паянхи хаксем ял хуҗаләх ёсөсене йөркеллө туса ирттерме ура хурса пырашсө. Каләпәр, сунтармалли-сөрмелли материалсен хакөсем юлашки вәхәтра миҗе хут хәпармарөс пулө. Җав вәхәтрах ял хуҗаләх продукцияне йүнө хакпа сүтма тивөт.

В.И. ИВАНОВ:

Ёс пахаләхө сине ытларах тимлөх уйәрмалла, кашнин ытләләнчө үстермелле. Җакә вәл хушма тәкәксемпе сывәнман тесе шу-тләтәп.

М.М. ПУШКИН:

Районта вырәнти радио ёсleme пәрахрө. Җакә мөне пөлтернине пурте әнланса та илеймөсө-ха. Ку вара сынсене информациясемпе тивөстерсе тәрассинче каялла утам тунине пөлтерме

пултратө. Төрлө ыйтусемпе, каләпәр, налуксене түлөссинөх илер, вырәнпа пурәнәкансене радиопа пөлтерсе тәрәтәмәр. Халө ун пек май пөтөт.

Вырәнти хай тытәмләх органөсем пирки калакан 131-мөш № Федераллә Сак-кун йывәррән пурнәса кәрөт. Татса памалли ыйтусем сук мар. Статъясем пәхса хунә пек пурнәсланмәсө. Җөннине пурнәса кёртөсси яланах җалла. Җавәнпа та куҗам тапхәрө 3 сула та тәсәлма пултратөтө тесе шу-тләтәп. Ял тәрәхөсен паянхи проблемисем пирки те район хаҗатөнчө сывәра тәмалла.

Ыйтусем татах сук мар. Ял хуҗаләх продукцияне пухаси-тирпейлессине 3 кооператив усәшән. Анчах салук базисөр май сук. Пулә ёрчөтөкен хуҗаләх йөркелөсшөнни те пур. Сөр пайөсөм енөле, шыппа тивөстересине ыйтусем куллен тухса тәрәсө. Вёсем пирки те сынсем куллен пөлсе тәма тивөс.

П.П. ДАВЫДОВ:

Хальхи вәхәтра уйрәм предпринимательсенчен хәшөсем чи ансат йөркелөв пирки те манса кяшсө. Ялсөнчө уйрәм сынсенчен вьлөх-чөрлөх пухакансем сук мар. Вьлөх пусса тирпейленө хысән каяшөсене вара вәрмана кайса тәкәсө. Таврана төрлө инфекци сала-нать. Ку төлөшпө йөркө тумалла. Тавраләх тирпейлөхө хамәршәнах вёт-ха.

Ман енчен сакән пек сөнү те пур. Паллә ёнтө, кирлө информация илмөсөр паянхи пурнәсра пурәнма май сук тесен те төрөсөх. Районти радио пулмалла пулсан, тен, район телевиденине йөркө-леме май килө? Хальхи аппаратура ун пекөх хаклә пулса сук. Ытти регионсемпе илес пулсан, кун пек төслөхсем пур ёнтө.

«Савра сөтөл» хушшинчи каласу ёслө лару-тәрура иртрө. Унта хушшәннисем хаҗатә интерөслөрөх тәвәссипте те, унән тиражне, сумне үстерөсипте те усәллө сөнүсем-канашсем сахал мар пачө. Пурте вара вёсем җак енёпе хайсем пөр шу-хәшлә пулнине паләртрөс: хаҗат тиражне чакма памалла мар, вулакансене, район сыннисене информация илмелли майсенчен пөринне май пур таран пултратрөх усә курмалла.

В. ШАПОШНИКОВ.

Җамрәксен ыйтәвөсемпе

Эсө мар пулсан тата кам-ха?

Эпө нумаях пулмалла чарәнур каласу илтрөм. Шкул пөтернө каччәсем хайсен «проблемисене» сүтсе явашсө. Пөлөтөп-и, мөн пәшәрхантаратө вёсене? «Сара каяси пысак проблема», – теҗсө хайсен хушшинчө.

Автобус сине ларсан та вёсен шухәшө канәҗ памарө. Мөншөн-ха вёсен салтак ятне илте килмест? «Муркаш районө. Йәла-йөркөсем, уявсем» ятлә кенекене киле ситсенөх алла тытрам. Унта салтак асанә пирки сывәра панисем пуррине тахсәнә пөлөтөп ёнтө (уросене хатөрленнө чухне те ку кенөке мана пөрре мар пулшән). Малтанах җара 25 сулләх илсе кайнә вөт! Хальхипе танлаштарсан, каччәсемшөн ку сур өмөр пекөх пулө. Салтак асантин те өлөкрөх хайөн сирөп йәли-йөрки пулнә. Ку кенөкери аса илүсем тата өплөрөх мәнәслә, интереслө. Паян вара пурнәсри җак вәхәта каччәсем төмшөн мәнәсләнса көтсе илмөсө. Раҗсей Федерацийөн Конституцин 59 статийнчө «Защита Отечества» является долгом и обязанностью гражданина Российской Федерации» тенө-сөкө.

Ман шупта, хөсметре тәрасси – кашни җамрәкшән чыслә та пархатрәл тивөс. Аттөсөмпе асаттөсөм сине пәхсан кашт та пит хөрелмест-ши хәш-пөр каччәсен? Тәван

сөршыва, кил-йыша упрасси, сыхласси вёсенчен килет вөт.

Эпө шкул ачи кәна-ха, савәнпа та пирөн шкулти каччәсене, вунпөрмөшсене, хама хумхантаракан ыйтәва патәм. Акә мөнле хуравларөс вөсем:

Николай Николаев: «Эпө салтак каяшшән. Пирөн атте те салтакра пулнә. Эфир мөнрен кая вара? Спортпа эпө туслә. Ку пөррөмөшө утам».

Владимир Ефимов: «Эпө салтак кайма пөрре те хирөс мар. Ку вәл – пирөн тивөс».

Александр Павлов: «Манән салтак каяс килет. Салтак пурнәсне пур каччән та пөлмелле тесе шу-тләтәп».

Суймәстәп, җак хуравсем мана питө савәнтарчөс. Апла пулсан малашләхшән пәшәрханма кирлө мар.

Пирөн шкулта вара қәсал йәла суралчө темө те пулатө. Пулас салтаксем хаваспур пирөнне салтакра пулнә вәхәтләха сыв пулшәма килөсө. Нумаях пулмалла эфир Юрий Замятин тата Владимир Федорова телөй сунса салтак асатрәмәр, вёсене пөчөк парнесемпе савәнтартамәр. Җакән пек хавхалантарсан каччәсене салтак пурнәсөнчө пулшәтөх пулө тетпөр.

Ирина НИКИТИНА.

Чуманкасси вәтам шкулө.

Юбилей

Саламатлылар

Нискассинчи пөтөмөшле практика врачө Владимир Михайлович БАСЯЕВ 50 сулхи юбилейпа чун-чөрөрен юратса тата хисөплесе саламлатпәр.

Җак кунсенче тата вәл «Раҗсейри чи лайәх пөтөмөшле практика врачө» ятне сөнсе илчө.

Пурнәс сулө санән малашне татах тәкәрта-рах та усәмләрәх, ситөнүпе әнасу юнашарах пулччәр. Семьере юратупа тату пурнәс хуҗаләтәр. Нумай-нумай сул пурәнма ырләх-сывләх сунатпәр.

Сывәх сыннисем, тусөсем, тәванөсем.

Юнкә ялөне пурәнәкан юратнә аннене, кукамая, хунямәна – Мария Яковлевна ГАВРИЛОВНА 80 сул тултарнә ятпа чун-чөрөрен тата ашшән саламлатпәр. Ырләх-сывләх, телөй сунатпәр. Утас кун-сулу яланах тәкәр пултәр, сөтелү сәкәр-тәвартан ан тәтәлтәр.

Саламлаканөсем: хөрөсем, көрүшөсем, мәнүкөсем, прамәнүкөсем, сывәх тәванөсем.

От всей души поздравляю всех энергетиков сельскохозяйственных и производственных предприятий с Днем энергетика. Желаю творческих успехов, безаварийной работы, благополучия в семьях, здоровья на долгие годы.

С поздравлением Моисеев В.А., директор ООО «Энергосервис».

МНОГОУВАЖАЕМАЯ ВЕНЕРА ВАСИЛЬЕВНА!

С юбилеем поздравляем И хотим от души пожелать, Чтобы солнце, луна и все звезды

В мирном небе могли Вам сиять. Любость, уважение, признанье Заслуженым честным трудом, О долге Вы помните прежде, О личных удобствах – потом. Вас знают как верного друга, Готового на помощь прийти,

Готового жертвовать многим, Чтобы только беду отвести. В вечных заботах, тревогах – Никто Вас не знает иным. С присущим одним Вам упорством Решали большие дела. За смелость, за ум и терпенье Почет Вам и честь, и хвала!

Коллектив Моргаушского отделения № 7034 СБ РФ.

Хамәрән хисөплө те юратнә сыннәмәра, ырә кәмәллә та тараватлә, Муркашра пурәнәкан тата җамрәкранах ёс өмөрне Муркаш райповөле сыхантарнә Валентина Петровна МАКАРОВА-НА 55 сул тултарнә ятпа ашшән саламлатпәр.

Емөтленнө өмөтүсем пурнәса көрсөх пыччәр, төлөвүсем те пурнәсланччәр. Сывләхпа телөй, әнасу, сывәх тәванусен юратәвө, мәнүкусен хаваслә кулли санән пурнәс сулне вәй парсах тәччәр. Ачәрсемпе мәнүкәрсен телөйө саншән чи пысак парне пултәр.

Пысак салампа ёсри юлтәшөсем.